

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

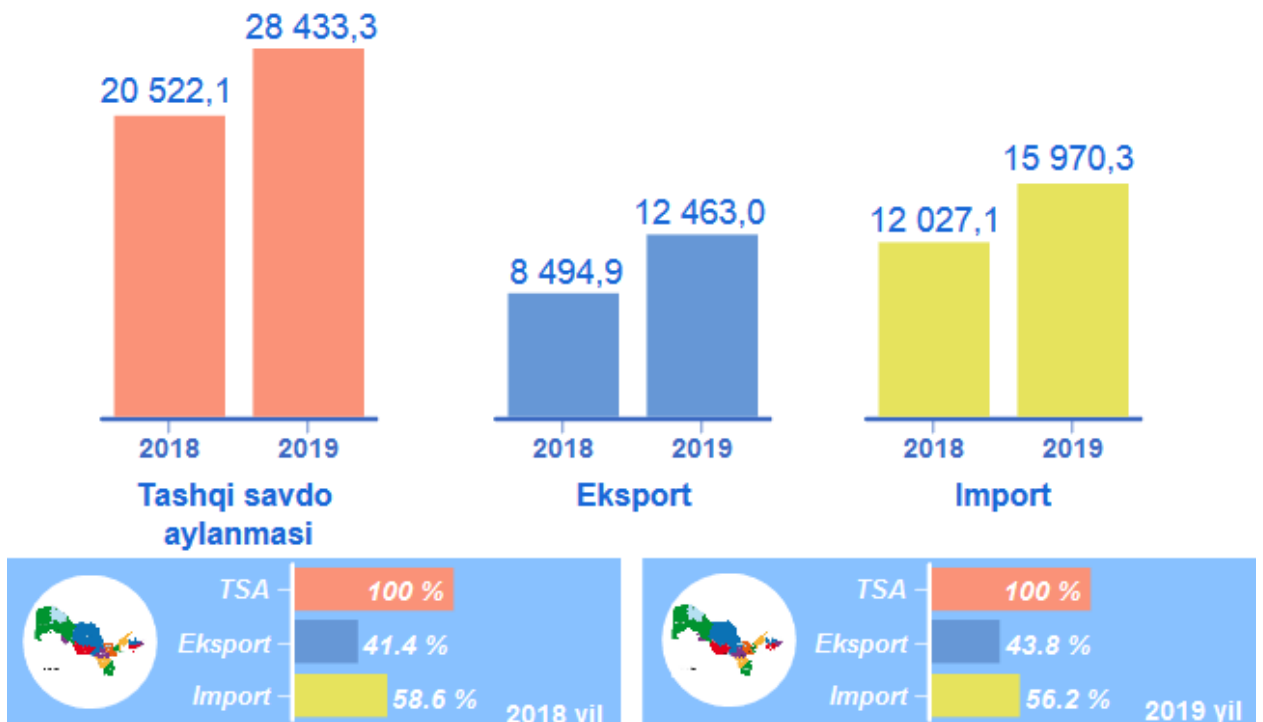
(2019-yil yanvar-avgust*)

Tashqi savdo respublikamiz iqtisodiy faoliyatining asosiy qismi bo`lib xizmat qilmoqda. Ushbu sohada davom ettirilayotgan islohotlar mahalliy va xalqaro bozorlarni mahsulot va xizmatlar bilan ta`minlash imkonini bermoqda. Bugungi kunda O`zbekiston xalqaro hamjamiyatda o`z ovozigaga ega bo`lib, nufuzli xalqaro tashkilotlar a`zosi hisoblanadi. Dunyoning yetakchi sanoati rivojlangan davlatlar bilan siyosiy-diplomatik, savdo-iqtisodiy va madaniy aloqalar o`rnatilmoqda.

Boshqa davlatlar bilan erishilgan savdo munosabatlari respublikamizda ishlab chiqarilayotgan mahsulot eksportini oshishiga, o`z navbatida uni dunyoning rivojlangan davlatlar qatoriga qo`shilish imkoniyatini bermoqda.

O`zbekiston Respublikasining tashqi savdo aylanmasi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari, ulushi %)

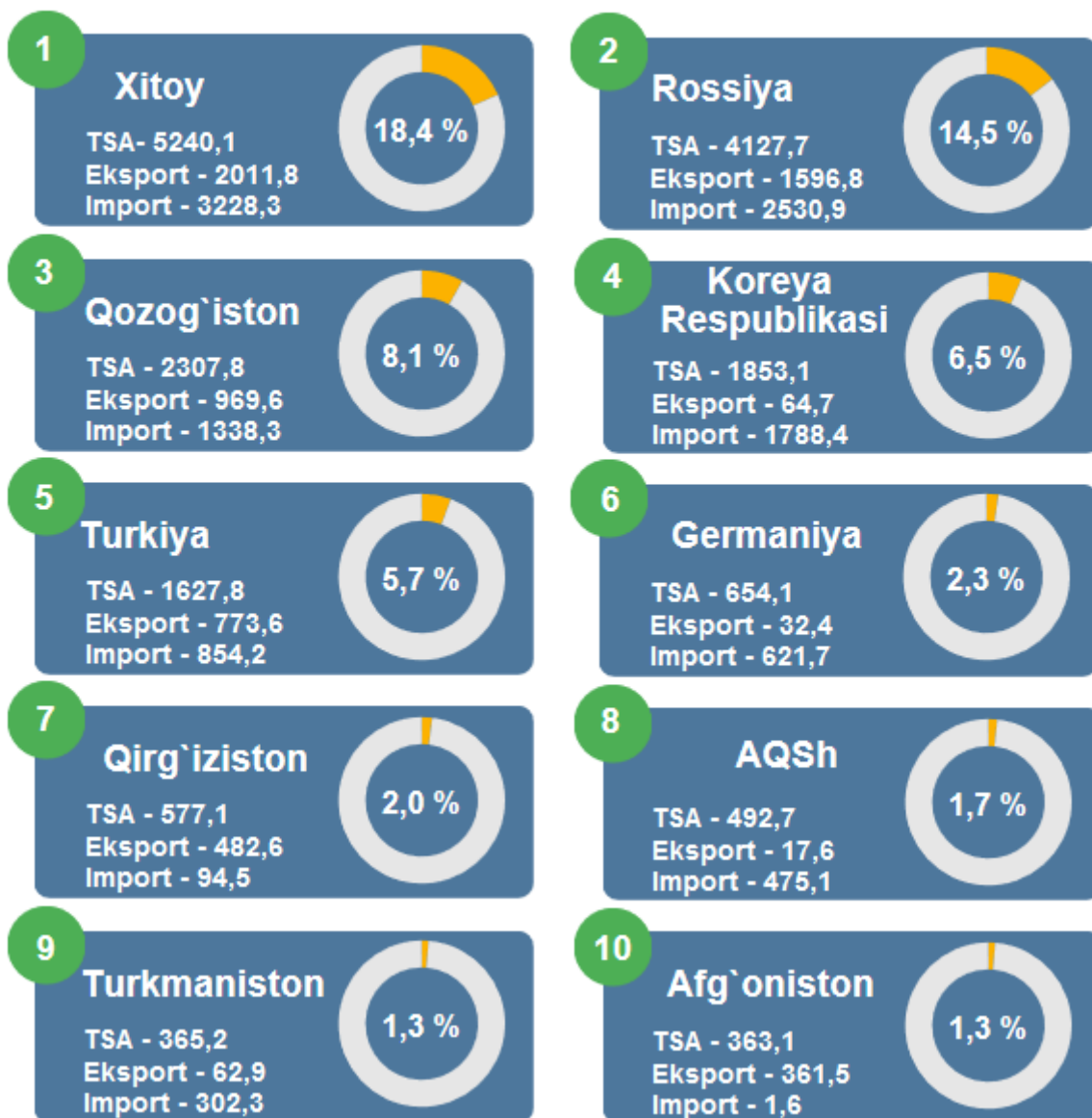

* dastlabki ma`lumot

Ushbu yo`nalishda amalga oshirilgan islohotlar natijasida 2019 yilning yanvar-avgust oylarida respublikaning tashqi savdo aylanmasi hajmi 28 433,3 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 7 911,3 mln. AQSh dollariga yoki o`tgan yilning mos davriga nisbatan 38,6 % ga oshgan. Ushbu ko`rsatkichdan eksport hajmi 12 463,0 mln. AQSh dollariga (o`sinh sur`ati – 46,7 %) va import hajmi esa 15 970,3 mln. AQSh dollariga (o`sinh sur`ati – 32,8 %) yetdi. Hisobot davrida 3 507,3 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo aylanmasi qayd etildi.

O'zbekiston Respublikasi bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori bo`lgan davlatlar

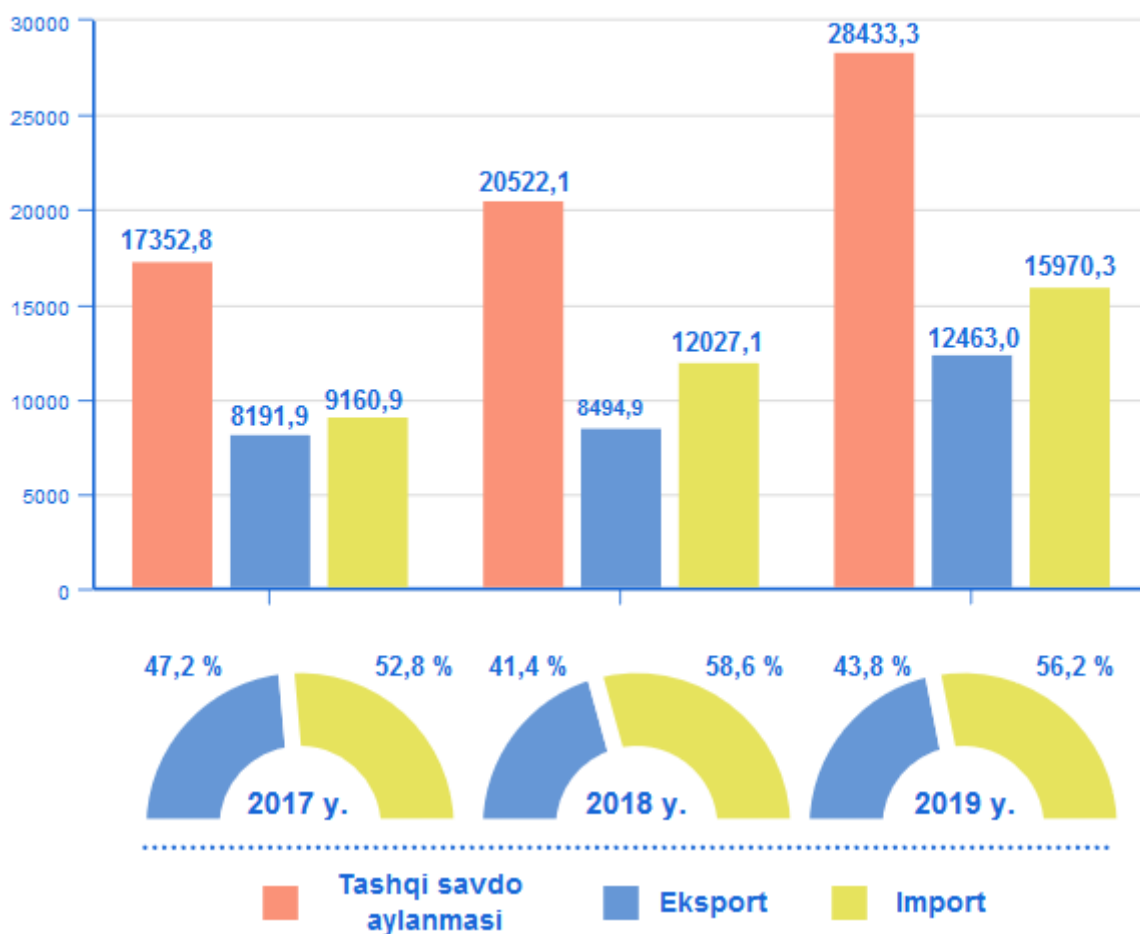
(yanvar-avgust 2019 yil, mln. AQSh dollari, ulushi %)

O`zbekiston jahonning 181 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. Respublika tashqi savdo aylanmasining dunyo davlatlari qatoriga nisbatan salmoqli hissasi Xitoyda (18,4%), Rossiya Federatsiyasida (14,5 %), Qozog`istonda (8,1 %), Koreya Respublikasida (6,5 %), Turkiyada (5,7 %), Germaniyada (2,3 %) va Qirg`izistonda (2,0 %) qayd etilgan.

O`zbekiston Respublikasi tashqi savdo aylanmasining dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari, ulushi %)

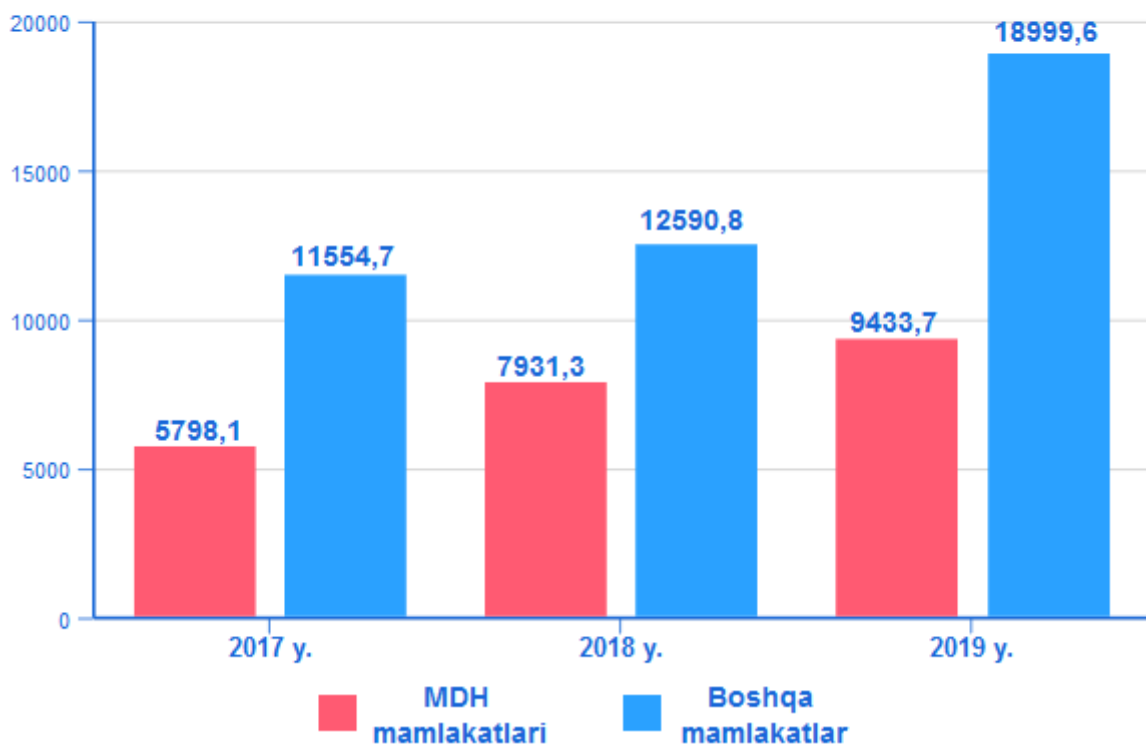

Tashqi savdo aylanmasining tarkibiy dinamikasida ijobiy siljishlar kuzatilmoqda. O`tgan yilning mos davri bilan solishtirganda tashqi savdo aylanmasida eksportning ulushi 2,4 foizga ortgan.

MDH davlatlari bilan ananaviy savdo munosabatlari tufayli va tashqi savdoni har tomonlama qo`llab quvvatlanishi natijasida MDHga a`zo davlatlar bilan o`zaro savdoning O`zbekistonning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2019 yilning yanvar-avgust oylarida 33,2 %ni (9 433,7 mln. AQSh dollari) tashkil etib, o`tgan yilning tegishli davriga nisbatan 118,9 % o`shishni qayd etdi.

O`zbekiston Respublikasining tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

Shu bilan birga, boshqa xorijiy hamkor-davlatlar bilan ham joriy savdo munosabatlari rivojlanishda davom etmoqda. Boshqa xorijiy davlatlarning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 66,8 % ga yetib (18 999,6 mln. AQSh dollari) o`tgan yilning mos davridagi tashqi savdo aylanmasiga nisbatan 150,9 % ga oshgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo`yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan besh davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Qirg`iziston (388,1 mln. AQSh dollari), Afg`oniston (359,9 mln. AQSh dollari), Tojikiston (88,6 mln. AQSh dollari), Fransiya (35,4 mln. AQSh dollari) va Eron (8,6 mln. AQSh dollari). Qolgan 15 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

O`zbekiston Respublikasining ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-avgust	2018-yil yanvar-avgust	2019-yil yanvar-avgust
Xitoy	3079,3	3916,3	5240,1
eksport	1253,7	1722,8	2011,8
import	1825,5	2193,5	3228,3
saldo	-571,8	-470,7	-1216,4
Rossiya	3061,7	3741,3	4127,7
eksport	1317,4	1362,0	1596,8
import	1744,2	2379,3	2530,9
saldo	-426,8	-1017,3	-934,0
Qozog`iston	1311,6	1906,6	2307,8
eksport	667,4	925,0	969,6
import	644,1	981,6	1338,3
saldo	23,3	-56,6	-368,7
Koreya Respublikasi	841,3	1069,7	1853,1
eksport	75,0	60,6	64,7
import	766,3	1009,1	1788,4
saldo	-691,3	-948,5	-1723,7
Turkiya	966,0	1358,4	1627,8
eksport	547,7	562,3	773,6
import	418,3	796,1	854,2
saldo	129,3	-233,8	-80,6
Germaniya	426,2	457,4	654,1
eksport	17,1	28,1	32,4

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-avgust	2018-yil yanvar-avgust	2019-yil yanvar-avgust
import	409,2	429,3	621,7
saldo	-392,1	-401,2	-589,3
Qirg`iziston	173,6	251,5	577,1
eksport	121,5	162,5	482,6
import	52,2	89,0	94,5
saldo	69,3	73,5	388,1
AQSh	161,5	296,9	492,7
eksport	13,4	19,9	17,6
import	148,1	276,9	475,1
saldo	-134,7	-257,0	-457,5
Turkmaniston	125,7	140,6	365,2
eksport	52,8	27,4	62,9
import	72,9	113,2	302,3
saldo	-20,0	-85,9	-239,4
Afg`oniston	385,3	429,1	363,1
eksport	384,3	427,9	361,5
import	1,0	1,3	1,6
saldo	383,3	426,6	359,9
Yaponiya	100,9	217,0	305,4
eksport	8,8	8,9	18,2
import	92,0	208,1	287,2
saldo	-83,2	-199,1	-269,0
Tojikiston	159,6	250,0	304,4
eksport	123,7	143,8	196,5

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-avgust	2018-yil yanvar-avgust	2019-yil yanvar-avgust
import	35,9	106,2	107,9
saldo	87,8	37,7	88,6
Litva	178,1	179,2	298,3
eksport	3,5	6,9	15,9
import	174,6	172,3	282,4
saldo	-171,2	-165,4	-266,5
Latviya	183,2	316,4	278,6
eksport	54,2	28,2	35,0
import	129,0	288,2	243,6
saldo	-74,8	-260,0	-208,6
Eron	188,8	205,3	276,4
eksport	153,2	128,2	142,5
import	35,6	77,1	133,9
saldo	117,7	51,0	8,6
Italiya	116,8	176,9	269,2
eksport	11,2	15,7	17,6
import	105,6	161,2	251,6
saldo	-94,5	-145,6	-234,1
Ukraina	173,8	291,5	257,6
eksport	61,9	64,5	86,0
import	112,0	227,0	171,6
saldo	-50,1	-162,5	-85,5
Belarus	80,8	253,3	239,9
eksport	16,0	24,5	30,1

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-avgust	2018-yil yanvar-avgust	2019-yil yanvar-avgust
import	64,9	228,8	209,8
saldo	-48,9	-204,3	-179,7
Hindiston	228,2	183,5	236,1
eksport	23,7	16,9	14,8
import	204,5	166,6	221,3
saldo	-180,9	-149,8	-206,5
Fransiya	164,3	194,9	226,9
eksport	83,8	117,1	131,1
import	80,5	77,8	95,8
saldo	3,3	39,3	35,4

EKSPORT

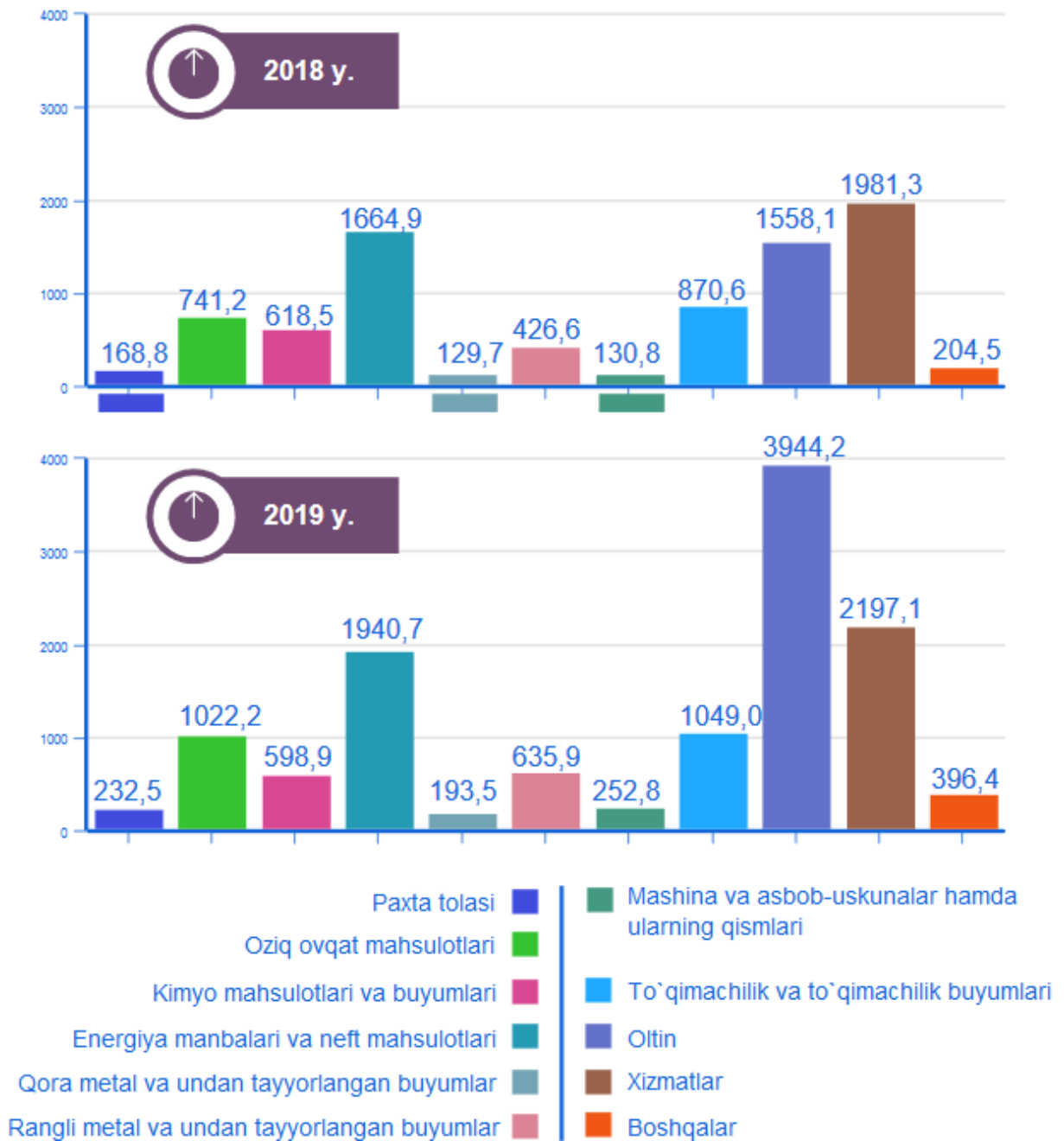
Mamlakat eksport salohiyatini kengaytirish bo`yicha hukumat tomonidan olib borilayotgan siyosat muayyan natijalarga erishishga imkon berdi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan korxonalar soni o`tgan yilning shu davriga nisbatan 952 taga ko`payib, ularning umumiy soni 4 840 tani tashkil etdi.

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug`ullanuvchi xo`jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 12 463,0 mln. AQSh dollarini tashkil etdi (o`tgan yilning shu davriga nisbatan o`sish sur`ati 46,7 % ga teng). Eksport tarkibida tovarlar 82,4 % ulushga ega bo`lib, bular asosan energiya manbalari va neft mahsulotlari (15,6 %), to`qimachilik va to`qimachilik buyumlari (8,4 %), oziq-ovqat mahsulotlari (8,2 %), rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar (5,1 %) hamda kimyo mahsulotlari va buyumlari (4,8 %) hissasiga tog`ri kelmoqda.

Oltin hajmini hisobga olmagan holda, jami tovar va xizmatlar eksporti 8 518,9 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 22,8 % ga o`sdi.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

2019-yilning yanvar-avgust oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida o'tgan yilning shu davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etilmadi, biroq shuni ta'kidlash joizki, o'tgan yilning mos davriga nisbatan, kimyo mahsulotlari va buyumlaridan tashqari tovar va xizmatlar tarkibi turlarini eksport qilish hajmlarining o'sishi kuzatildi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bo`yicha eksport tarkibi

(2019-yil yanvar-avgust)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami eksport	12463,0	146,7	100,0	4089,5	125,3	100,0	8373,5	160,1	100,0
Paxta tolasi	232,5	137,7	1,9	0,9	30,9	0,0	231,5	139,7	2,8
Oziq-ovqat mahsulotlari	1022,2	137,9	8,2	697,2	139,8	17,0	325,0	134,1	3,9
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	598,9	96,8	4,8	279,7	113,2	6,8	319,2	86,0	3,8
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	1940,7	116,6	15,6	922,3	116,1	22,6	1018,4	117,0	12,2
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	193,5	149,2	1,6	53,0	2,3 p.	1,3	140,6	132,0	1,7
Rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar	635,9	149,1	5,1	117,2	199,1	2,9	518,7	141,1	6,2
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	252,8	193,2	2,0	170,6	177,6	4,2	82,1	2,4 p.	1,0
To`qimachilik mahsulotlari	1049,0	120,5	8,4	542,7	114,2	13,3	506,3	128,1	6,0
Oltin	3944,2	2,5 p.	31,6	-	-	-	-	-	-
Xizmatlar	2197,1	110,9	17,6	1111,9	112,5	27,2	1085,1	109,3	13,0
Boshqalar	396,4	193,8	3,2	194,0	2,4 p.	4,7	202,4	161,9	2,4

Eksport tarkibi dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSh. dollari)

Tarkibi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Jami	8191,9	8494,9	12463,0
Paxta tolasi	260,2	168,8	232,5
Oziq-ovqat mahsulotlari	504,5	741,2	1022,2
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	566,4	618,5	598,9
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	1024,3	1664,9	1940,7
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	104,4	129,7	193,5
Rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar	464,2	426,6	635,9
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	213,6	130,8	252,8
To`qimachilik mahsulotlari	753,2	870,6	1049,0
Oltin	2422,9	1558,1	3944,2
Xizmatlar	1611,3	1981,3	2197,1
Boshqalar	267,0	204,5	396,4

So`nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida diversifikatsiya kuzatildi. Jumladan, energiya manbalari va neft mahsulotlari ulushi 3,1 foiz punktga oshib, 15,6 % ni, oziq-ovqat mahsulotlari - 2,0 % ga, qora metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar - 0,3 % punktga oshdi. Eksport tarkibi boshqa turlari ulushining pasayishi eksport tarkibida oltin hamda energiya manbalari va neft mahsulotlari ulushining sezilarli darajada o`shishi bilan izohlanadi.

Paxta tolasi eksporti ulushining pasayishi uning mamlakatimizda qayta ishlanishini ortishi va shu asosda tayyor to`qimachilik mahsulotlarini keyinchalik eksport qilish maqsadida ishlab chiqarilishi bilan izohlanadi.

2019-yilning yanvar-avgust oylarida eksport qilingan ayrim turdagi mahsulotlar tarkibi

	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %		mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %
Oziq-ovqat mahsulotlari					
meva va rezavorlar	440,4	119,8	alkagolli va alkagolsiz ichimliklar	7,6	96,2
sabzavotlar	429,8	192,3	qayta ishlangan meva- sabzavot mahsulotlari	33,3	181,0
bug`doy	3,7	18,0			
Kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar					
plastmassalar va ulardan tayyorlangan buyumlar	275,5	85,3	korbonat	10,2	104,1
o`g`itlar	102,1	110,9	kimyoviy shtapelli tola	12,1	2,8 b.
farmasevtika mahsuloti	6,0	85,7	ammiak	0,1	7,7
Energiya manbalari va neft mahsulotlari					
tabiiy gaz	1769,3	117,8	motor moylari	3,9	52,0
elektroenergiya	57,7	48,4	tarkibida oltingugurt bo`lgan yoqilg`ilar	3,8	66,7
qayta ishlangan boshqa neft mahsulotlari	31,2	140,8			
Qora va rangli metallar					
mis va mis buyumlari	464,1	166,9	rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar (misdan tashqari)	171,8	115,6
temir burchaklar, prutkalar va maxsus profillar	166,7	138,5	qora metallardan tayyorlangan bosma va dag`al buyumlar	0,4	44,4
Mashina va asbob-uskunalar					
simlar va kabellar	28,3	2,1 b.	yengil avtomobil	54,1	2,0 p.
transformatorlar va akkumlyatorlar	24,1	2,8 b.	avtobuslar va mikroavtobuslar	6,1	179,4
elektr zanjirlarni almashtirish yoki himoya qilish jihozlari	14,7	2,6 b.	yuk avtomobillari va maxsus avtomobillar	6,8	138,8
avtomobillar uchun ehtiyot qismlar va jihozlar	2,9	111,5	tirkama va yarim tirkamalar	4,6	3,8 b.
monitorlar va proyektorlar	6,6	110,0			
Boshqalar					
to`qimachilik mahsulotlari	1049,0	120,5	oyoq kiyim, getra va ularning qismlari	14,4	2,1 b.

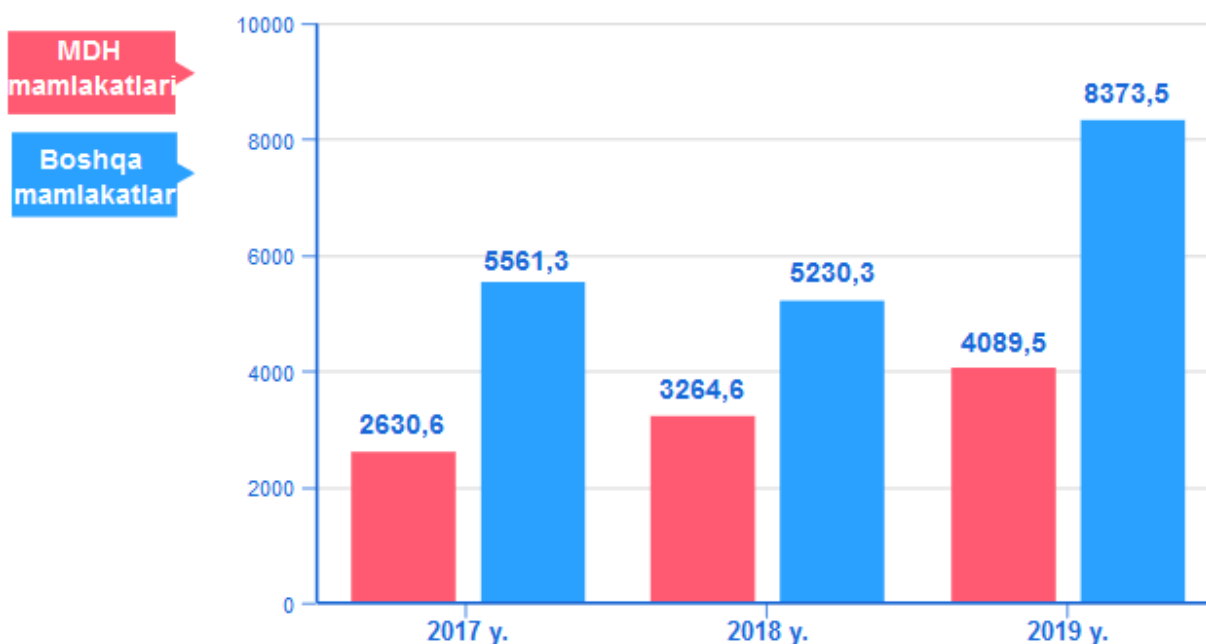
	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %		mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %
charm xom-ashyosi, charm va jun, ulardan tayyorlangan buyumlar	37,3	63,2	shisha va shisha buyumlar	5,5	77,5
qog`oz, karton va matbaa buyumlari	11,5	91,3	sopol buyumlar	8,7	88,8

Eksportning eng katta ulushi tabiiy gaz (umumiy tovarlar eksporti hajmidagi ulushi 17,2 %), to`qimachilik mahsulotlari (10,2 %), mis va mis buyumlari (4,5 %), meva va rezavorlar (4,3 %) hissasiga to`g`ri keladi.

So`nggi uch yil ichida MDH mamlakatlariga eksport hajmi oshdi, ularning umumiy eksport hajmidagi ulushi 2017 yildagi 32,1 % dan 2019 yilda 32,8 % gacha ortdi. Mos ravishda, boshqa xorijiy mamlakatlarning umumiy eksportdagi ulushi 67,2 % tashkil etdi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlarga tovar eksporti hajmlari dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

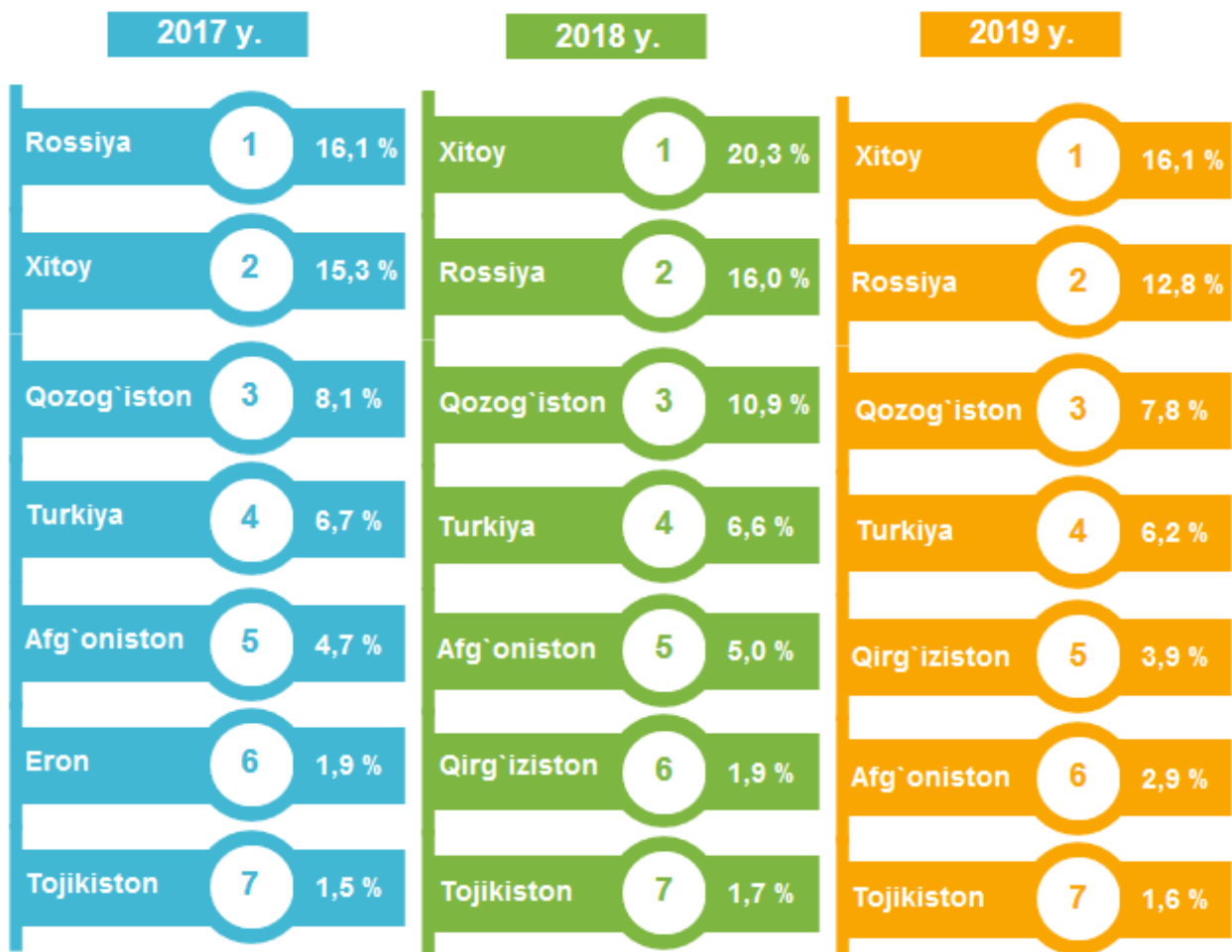

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Xitoy (eksport umumiy hajmining 16,1 %), Rossiya (12,8 %), Qozog'iston (7,8 %), Turkiya (6,2 %), Qirg'iziston (3,9 %), Afg'oniston (2,9 %) va Tojikiston (1,6 %) hissasiga to'g'ri keladi.

Joriy yilning yanvar-avgust oylarida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan biri bo'lgan Tojikiston eksport ulushi bo'yicha Eron Islom Respublikasini ortda qoldirib o'z o'rniga ega bo'ldi. Shu bilan birga, Qirg'iziston yildan yilga Afg'oniston bilan bir qatorda o'z mavqeini mustahkamlamoqda.

Respublika eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi

(yanvar-avgust)

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo`yicha jug`rofiyasi o`tgan yilning shu davriga nisbatan 145 davlatdan 166 davlatgacha o`tdi.

O`zbekiston Respublikasining asosiy hamkor davlatlariga amalga oshirilgan eksport hajmi

(yanvar-avgust)

Davlat nomi	mln. AQSh dollari		o`sinh sur`ati, %		o`rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Xitoy	1722,8	2011,8	137,4	116,8	1	1
Rossiya	1362,0	1596,8	103,4	117,2	2	2
Qozog`iston	925,0	969,6	138,6	104,8	3	3
Turkiya	562,3	773,6	102,7	137,6	4	4
Qirg`iziston	162,5	482,6	133,8	3,0 p.	6	5
Afg`oniston	427,9	361,5	111,3	84,5	5	6
Tojikiston	143,8	196,5	116,3	136,6	7	7
Eron	128,2	142,5	83,6	111,2	8	8
Fransiya	117,1	131,1	139,7	112,0	9	9
Birlashgan Arab Amirlklari	30,2	86,8	116,2	2,9 p.	13	10
Ukraina	64,5	86,0	104,3	133,4	10	11
Koreya Respublikasi	60,6	64,7	80,8	106,8	11	12
Turkmaniston	27,4	62,9	51,8	2,3 p.	17	13
Pokiston	18,8	58,3	4,4 p.	3,1 p.	25	14
Buyuk Britaniya	26,4	49,2	95,6	186,0	18	15
Latviya	28,2	35,0	52,1	124,1	14	16
Germaniya	28,1	32,4	164,7	115,2	15	17
Belarus	24,5	30,1	153,6	122,7	20	18

Davlat nomi	mln. AQSh dollari		o`shish sur`ati, %		o`rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Ozarbayjon	18,9	28,8	158,6	151,9	24	19
Polsha	25,1	28,2	117,2	112,4	19	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan energiya manbalari va neft mahsulotlari, kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari kiradi.

Respublikaning ayrim davlatlar bilan eksport tarkibi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

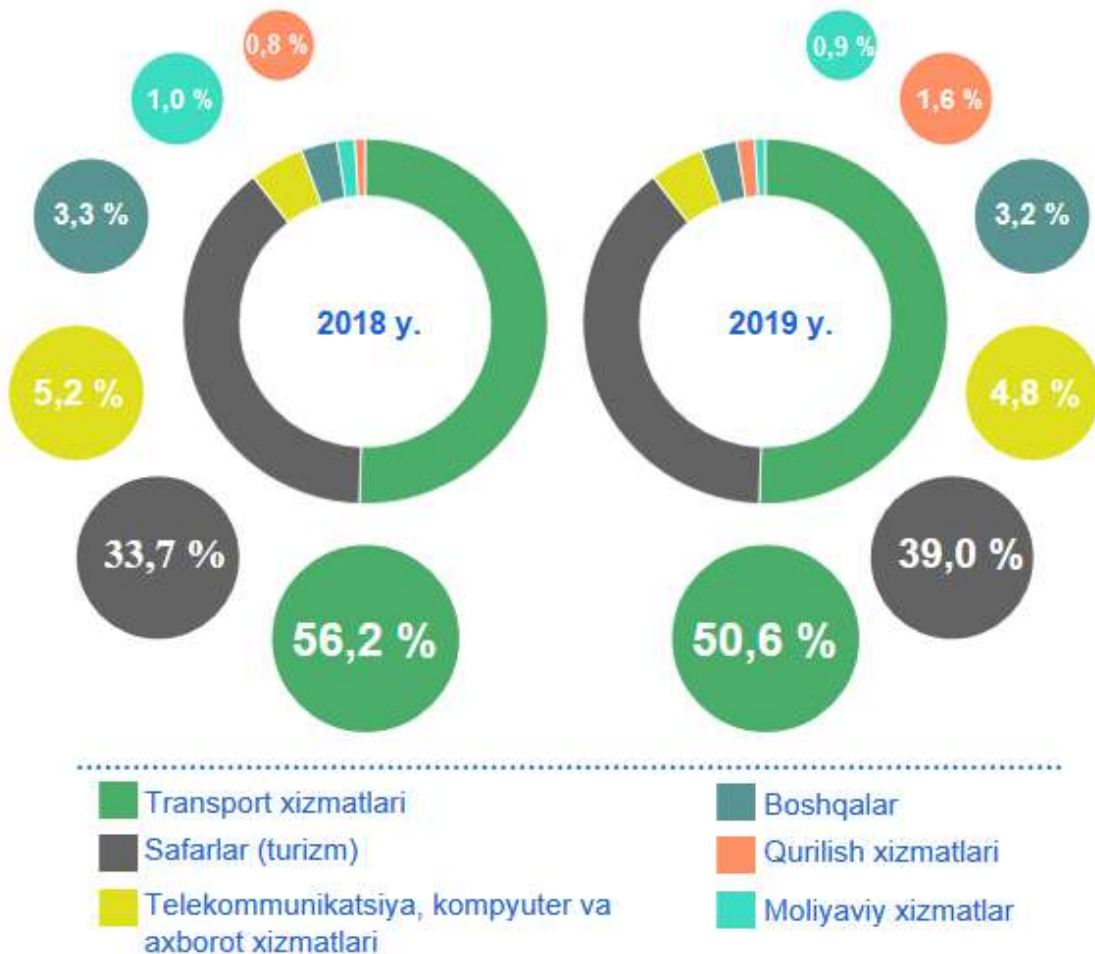
	Xitoy		Rossiya		Qozog`iston		Turkiya	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
jami eksport	1722,8	2011,8	1362,0	1596,8	925,0	969,6	562,3	773,6
paxta tolasi	51,1	141,4	2,7	0,4	-	-	8,1	8,4
oziq-ovqat mahsulotlari	35,7	41,4	113,0	133,7	307,4	208,8	15,4	83,3
kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar	114,6	96,0	111,9	118,4	65,5	79,2	77,8	40,2
energiya manbalari va neft mahsulotlari	735,0	888,5	378,4	535,6	383,8	349,7	1,8	9,8
qora metallar	2,4	0,3	2,7	2,0	10,6	39,1	3,9	4,1
rangli metallar	36,0	57,9	22,7	53,9	12,7	32,6	307,7	431,0
mashina va asbob-uskunalar	3,4	2,1	42,8	46,0	25,7	75,4	17,4	45,0

	Xitoy		Rossiya		Qozog`iston		Turkiya	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
to`qimachilik mahsulotlari	213,9	282,7	372,2	402,2	28,1	26,8	89,5	113,4
xizmatlar	476,5	468,5	288,8	275,5	67,8	84,5	36,8	35,6
boshqalar	54,2	33,0	26,9	29,3	23,5	73,4	3,8	2,8

Xizmatlar eksporti hajmi 2 197,1 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 17,6 % ini tashkil etib, o`ngan yilning shu davriga nisbatan 10,9 % ga o`sganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari, turizm xizmatlari, telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari hamda moliyaviy xizmatlar hissasiga to`g`ri keladi.

Xizmatlar eksporti tarkibi

(yanvar-avgust, ulushi %)

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2019-yilning yanvar-avgust oylarida jami 938,4 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot mahsulotlari 870,2 mln. AQSh dollariga eksport qilindi (o`shish sur`ati mos ravishda - 119,3 % va 147,2 %). Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 429,8 mln. AQSh dollariga teng 594,0 ming tonnadan ortiq sabzavot, shuningdek 440,4 mln. AQSh dollari qiymatidagi 344,4 ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi (qiymat ko`rinishidagi o`shish sur`ati o`tgan yilning shu davriga nisbatan mos ravishda 192,3 % va 119,8 % ni tashkil etdi).

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

(yanvar-avgust, 2019 y.)

Hukumatimiz tomonidan qishloq xo`jaligi va bog`dorchilikni rivojlantirishga katta e`tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2019 yilning yanvar-avgust oylarida umumiy eksportdagi meva va sabzavotlarning ulushi 7,0% ni tashkil etdi.

Respublikamizda yetishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport geografiyasi

(yanvar-avgust)

Davlat nomi	2018-yil			2019-yil		
	ming tonna	mln. AQSh dollari	ulushi*, %	ming tonna	mln. AQSh dollari	ulushi*, %
Qirg`iziston	60,4	52,8	8,9	83,1	267,5	30,7
Qozog`izton	408,1	296,3	50,1	379,0	197,0	22,6
Rossiya	140,5	101,1	17,1	173,9	107,2	12,3
Turkiya	13,3	14,4	2,4	51,8	82,2	9,5
Pokiston	15,4	12,0	2,0	24,8	47,9	5,5
Afg`oniston	47,8	34,8	5,9	26,1	40,1	4,6
Ukraina	6,7	4,8	0,8	48,2	32,1	3,7
Xitoy	28,9	20,9	3,5	29,0	25,2	2,9
Eron	8,0	6,6	1,1	13,1	10,0	1,2
Tojikiston	2,8	1,3	0,2	11,7	8,9	1,0
Iroq	3,0	3,2	0,5	14,0	6,5	0,7
Belarus	4,2	4,1	0,7	9,9	6,0	0,7
Germaniya	1,6	2,8	0,5	2,0	4,2	0,5
Ozarbayjon	2,1	2,3	0,4	3,9	4,1	0,5
Turkmaniston	3,5	1,8	0,3	14,2	3,9	0,4
Polsha	0,2	0,2	0,0	7,9	3,2	0,4
Boshqa davlatlar	39,9	31,6	5,4	45,8	24,3	2,8

*- qiymat ifodasidan

To`qimachilik mahsulotlari eksporti

2019-yilning o`tgan davri mobaynida 1049,0 mln. AQSh dollari miqdorida to`qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirildi. Bu ko`rsatkich 2018-yilning mos davriga nisbatan 20,5 % ga o`sib, umumiy eksport hajmining 8,4 % ini tashkil qildi. Eksport qilingan to`qimachilik mahsulotlari tarkibidan paxtadan yigirilgan ip (56,8 %), tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (23,6 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan 376 turdan ortiq mahsulotlar dunyoning 56 ta davlatiga eksport qilindi.

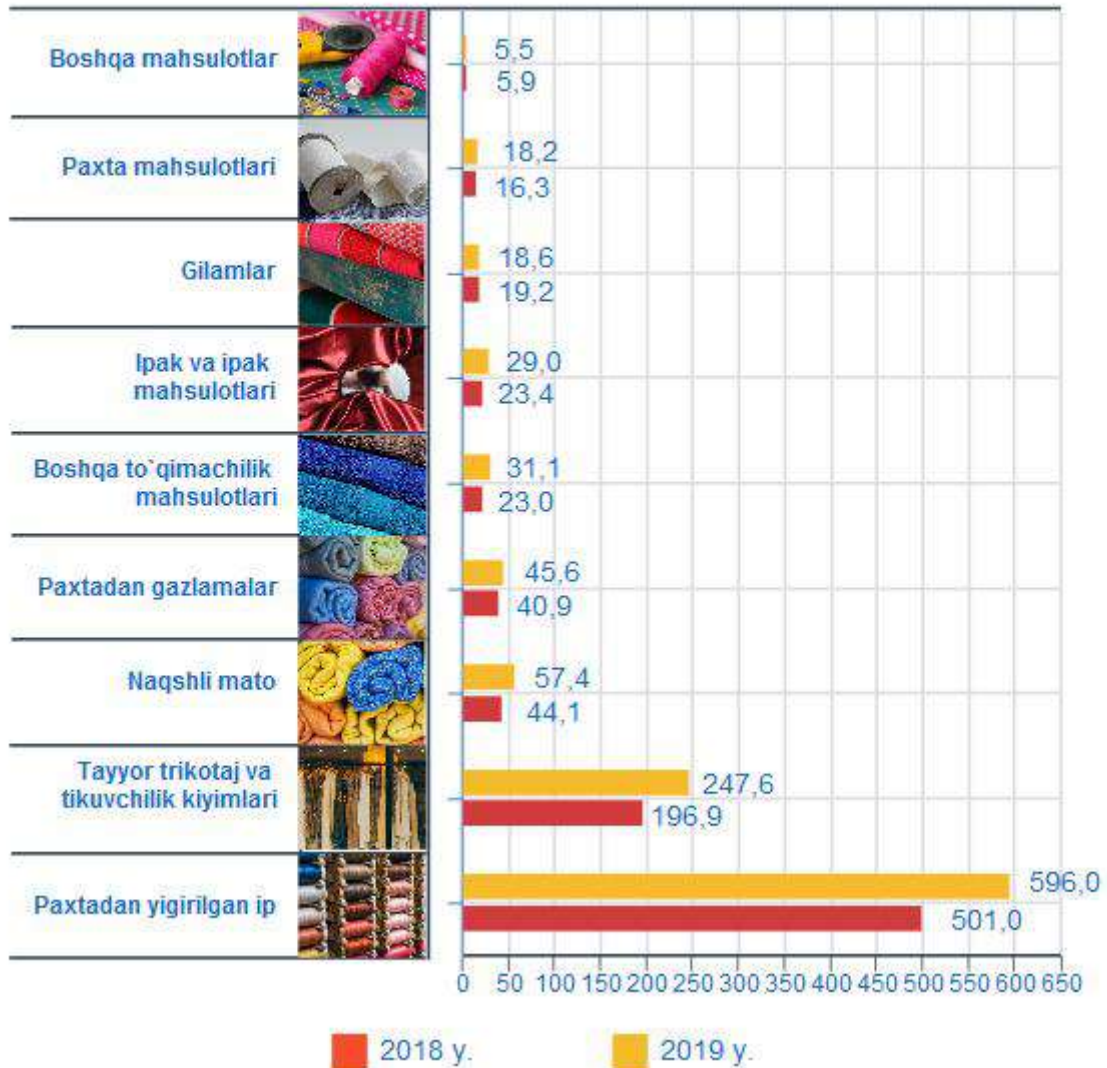
To`qimachilik mahsulotlari eksporti dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

	2017 y.	2018 y.	2019 y.
Paxtadan yigirilgan ip	410,1	501,0	596,0
Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	194,5	196,9	247,6
Naqshli mato	35,1	44,1	57,4
Paxtadan gazlamalar	36,3	40,9	45,6
Boshqa to`qimachilik mahsulotlari	20,9	23,0	31,1
Ipak va ipak mahsulotlari	14,3	23,4	29,0
Gilamlar	19,4	19,2	18,6
Paxta mahsulotlari	17,9	16,3	18,2

To'qimachilik mahsulotlari eksporti tarkibi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollar)

Davlatlar kesimida to'qimachilik mahsulotlari eksporti dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Rossiya	356,5	372,2	402,2
Xitoy	134,6	213,9	282,7
Turkiya	72,4	89,5	113,4
Qirg'iziston	37,1	40,8	62,0

Davlatlar	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Eron	17,1	14,2	31,9
Qozog`iston	32,2	28,1	26,8
Ukraina	8,0	12,1	17,7
Polsha	12,9	14,8	16,6
Belarus	10,9	14,4	15,9
Misr	0,5	1,3	8,7
Italiya	2,4	4,6	8,2
Bangladesh	11,6	14,4	7,8
Tojikiston	3,8	1,7	6,5
Ozarbajjon	2,0	3,0	6,5
Pokiston	0,5	3,6	6,1
Germaniya	2,1	2,8	5,5
Koreya Respublikasi	17,7	6,7	4,9
Moldova	1,8	2,0	3,8
Vyetnam	5,1	2,5	3,2
Afg`oniston	4,0	4,9	3,1

Respublikaning to`qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag`batlantirish borasidagi amaliy ishlar natijasida mamlakatimizning ushbu sohadagi salohiyati oshib bormoqda.

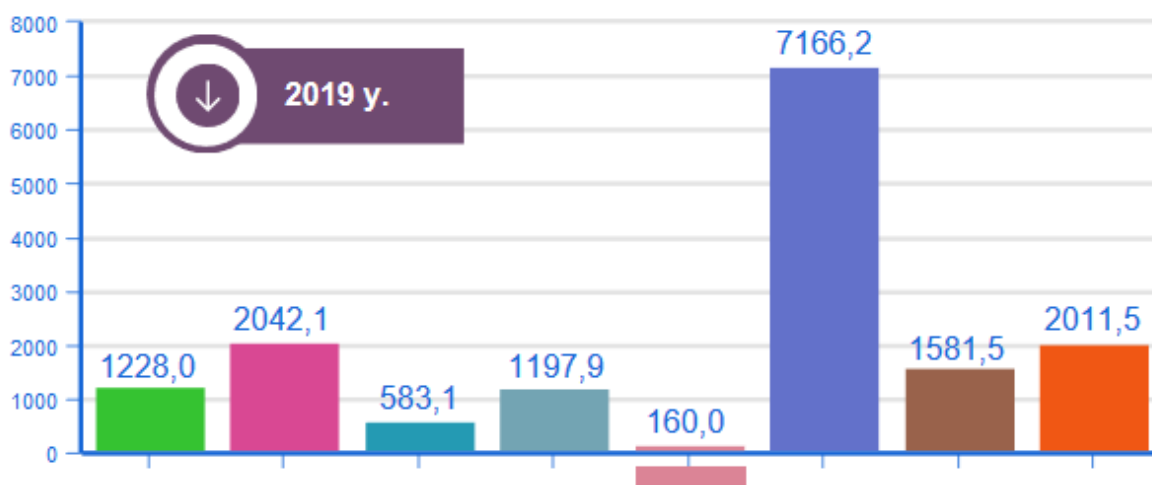
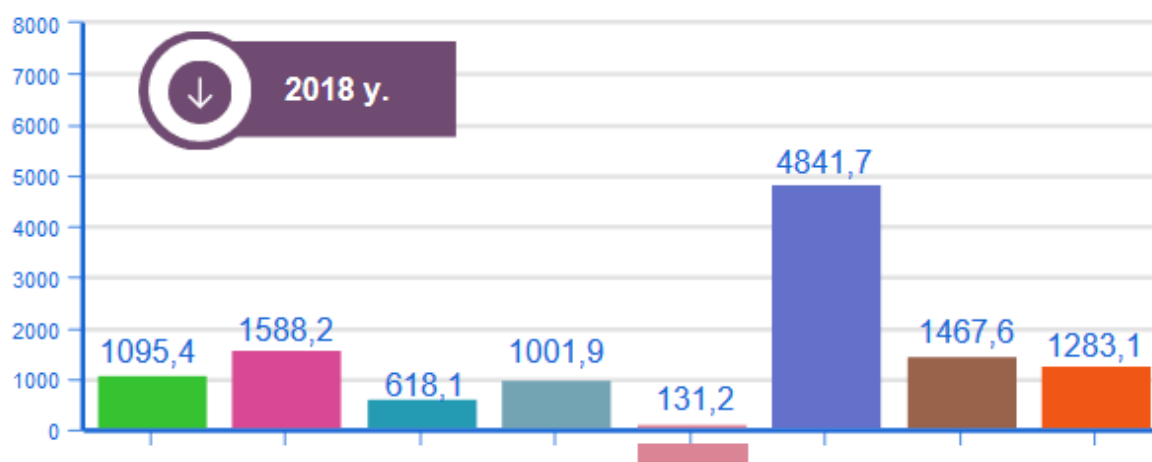
To`qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Rossiya Federatsiyasi (402,2 mln. AQSh dollari – 38,3 %), Xitoy (282,7 mln. AQSh dollari – 27,0 %) va Turkiya (113,4 mln. AQSh dollari – 10,8 %) davlatlariga tegishli.

IMPORT

Joriy yilning yanvar-avgust oylarida import hajmi 15 970,3 mln. AQSh dollariga (o`shish sur`ati 32,8 %) teng bo`ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (44,9 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (12,8 %) hamda oziq-ovqat mahsulotlari (7,7 %) hisobiga to`g`ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

2019 yil yanvar-avgust oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, o'tgan yilning mos davriga nisbatan mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari importining ulushi 40,3 % dan 44,9 % gacha o'sdi, oziq-ovqat mahsulotlari importining ulushi esa 9,1 % dan 7,7 % ga kamaydi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlardan import tarkibi

(2019 yil yanvar-avgust)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami import	15970,3	132,8	100,0	5344,2	114,5	100,0	10626,1	144,4	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	1228,0	112,1	7,7	808,6	100,0	15,1	419,3	146,2	3,9
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	2042,1	128,6	12,8	433,5	141,1	8,1	1608,6	125,6	15,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	583,1	94,3	3,7	555,3	93,8	10,4	27,8	106,8	0,3
Qora metallar va ulardan yasalgan buyumlar	1197,9	119,6	7,5	784,7	113,3	14,7	413,3	133,5	3,9
Rangli metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar	160,0	122,0	1,0	105,7	107,6	2,0	54,3	164,7	0,5
Mashina va asbob-uskunalar	7166,2	148,0	44,9	800,5	114,8	15,0	6365,7	153,6	59,9
Xizmatlar	1581,5	107,8	9,9	705,5	109,0	13,2	876,1	106,8	8,2
Boshqalar	2011,5	156,8	12,6	1150,5	139,6	21,5	861,0	187,5	8,1

Importning eng katta ulushi, jumladan, energiya manbalari va neft mahsulotlari (95,2 %), rangli metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar (66,1 %), oziq-ovqat mahsulotlari (65,9 %) shuningdek qora metallar va ulardan yasalgan buyumlar (65,5 %) MDH mamlakatlariga to`g`ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar (88,8 %), kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan buyumlar (78,8 %) hissasiga to`g`ri keladi.

Import tarkibi dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Jami import	9160,9	12027,1	15970,3
Oziq-ovqat mahsulotlari	892,9	1095,4	1228,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	1501,5	1588,2	2042,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	451,4	618,1	583,1
Qora metallar va ulardan yasalgan buyumlar	754,6	1001,9	1197,9
Rangli metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar	91,9	131,2	160,0
Mashina va asbob-uskunalar	3310,7	4841,7	7166,2
Xizmatlar	1162,0	1467,6	1581,5
Boshqalar	995,9	1283,1	2011,5

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-avgust oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, o`tgan yilning mos davriga nisbatan 3 829,2 mln. AQSh dollariga ko`p import qilindi va 14 388,8 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 1 581,5 mln. AQSh dollarga yetgan.

Import qilingan ayrim turdagi mahsulotlar tarkibi

(2019 yil yanvar-avgust)

	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %		mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %
Oziq-ovqat mahsulotlari					
shakar xomashyosi	135,7	150,8 b.	kakao va undan tayyorlangan mahsulotlar	32,3	152,4
bug`doy	251,9	148,3	qandolat mahsulotlari	45,0	160,7

	mln. AQSh dollari	o`tgani yilga nisbatan, %		mln. AQSh dollari	o`tgani yilga nisbatan, %
un	56,7	69,6	pista moyi	119,6	146,0
tayyor hayvon yemi	89,9	109,2	margarin	22,5	118,4
choy	30,0	85,2	sitrus mevalar	26,1	165,2
kartoshka	15,5	42,5	go`sht va yarim tayyor oziq-ovqat mahsulotlari	17,9	175,5

Kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar

farmatsevtika mahsulotlari	622,6	115,3	o`simliklarni o`stirish regulyatorlari	62,1	151,8
plastmassa va plastmassa buyumlar	510,7	143,9	kimyoviy iplar	40,4	104,9
kauchuk va rezina mahsulotlari	153,2	124,7	kimyoviy shtapelli tola	36,9	94,4
organik kimyo birikmalari mahsuloti	100,2	115,7	aralashmalar va erituvchilar	47,3	141,6
parfyumeriya- kosmetika va yuvish vositalari	137,0	145,3	kaustik soda	21,0	87,5
bo`yoq ekstraktlari	90,8	112,0	kimyoviy va mineral o`g`itlar	50,1	4,6 b.

Energiya manbalari va neft mahsulotlari

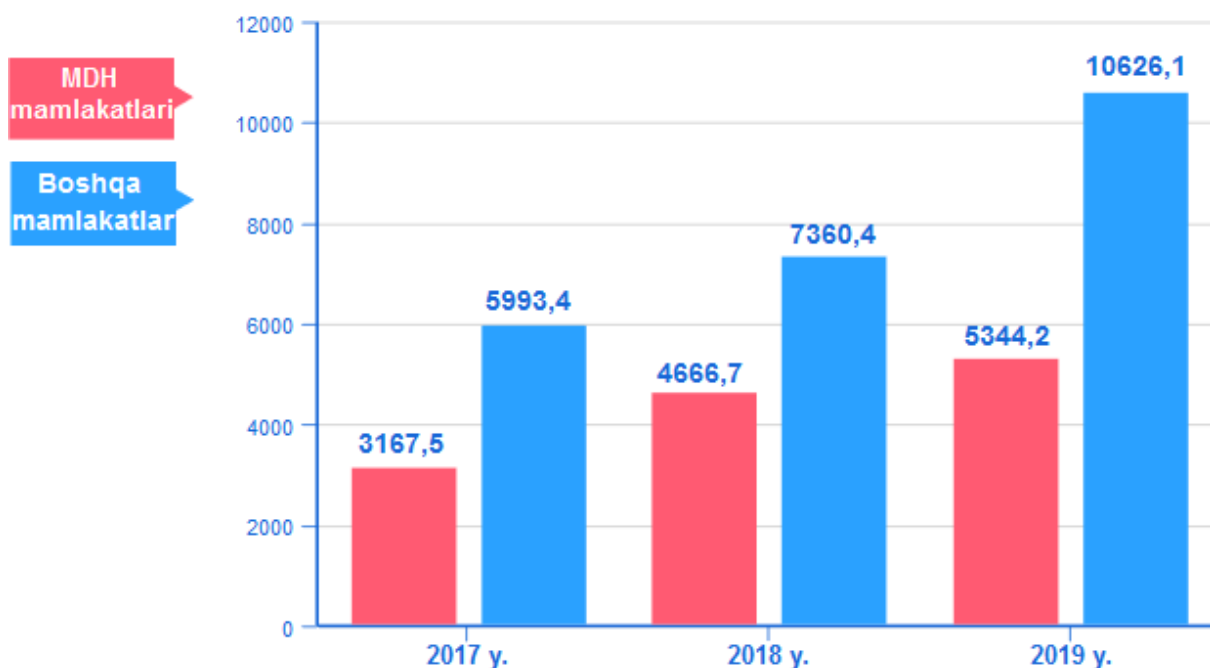
neftni qayta ishlash mahsulotlari	389,2	109,9	aglomerlanmagan lignit yoki jigarrang ko`mir	13,2	82,0
neft xom-ashyosi	73,2	40,2	elektroenergiya	39,7	93,4

	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %		mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %
Qora va rangli metallar					
qora metall va undan tayyorlangan buyumlar	1197,9	119,6	rangli metall va undan tayyorlangan buyumlar	160,0	122,0
Mashina va asbob-uskunalar					
avtomobil uchun ehtiyot qismlar va buyumlar	580,6	113,6	ekskavatorlar va buldozerlar	231,0	106,0
to`qimachilik tolasini qayta ishlash mashinalari	331,0	91,7	kir yuvish va idish yuvish mashinalari, quritgichlar, sentrafugalar	312,5	162,5
yuk avtomobillari va maxsus avtomobillar	322,0	145,8	yengil avtomobillar	233,8	174,7
konditsionerlar, sovutkichlar, muzlatkichlar va isitgichli uskunalar	500,2	185,5	shinalar va pokrishkalar	122,5	90,3
qishloq xo`jaligi mashinalari va boshqa uskunalar	211,8	99,1	tibbiy asbob-uskunalar	185,5	165,2
tuproqni maydalovchi uskunalar	305,1	144,0	elektron dvigatellar, generatorlar va transformatorlar	218,8	108,7
vakum va suyuqlik nasoslari	400,0	2,3 b.	neftgaz quvurlari uchun truba va trubkalar	138,5	97,7
uchuvchi apparatlar	398,3	3,0 b.	oziq ovqatsanoati uchun uskunalar	42,8	52,7
Boshqalar					
yog`och va yog`och buyumlar	404,6	98,2	boshqa tirik o`simliklar	20,1	60,9
qog`oz, karton va chop etilgan buyumlar	173,9	121,6	asbest	19,6	59,9
sement	120,3	118,3	qimmatbaho bo`lmagan metallardan ishlangan oshxona asbob-anjomlari	27,1	123,2

	mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %		mln. AQSh dollari	o`tgan yilga nisbatan, %
rangli metall konsentartlari va rudalari	249,4	3,3 b.	o`rindiqliq mebellar	27,5	171,9
tosh, gips va keramik buyumlar	111,6	2,0 b.	o`yinchoqlar, o`yinlar va sport anjomlari	22,4	163,5
qurilish majmualari konstruksiyasi	279,0	3,8 b.	yirik shoxli mollar	80,1	3,7 b.
shisha va shishadan tayyorlangan buyumlar	50,9	114,4	tirik uy parrandalari	5,3	84,1

MDH va boshqa xorijiy davlatlardan tovar importi hajmlari dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi barqaror nisbati saqlanib qolmoqda va joriy davrda ushbu ko`rsatkich 33,5:66,5 ni tashkil etdi.

Hisobot davri natijalariga ko`ra, import bo`yicha hamkor-davlatlar orasida Rossiya Federatsiyasini 15,8 % ulushi bilan ortda qoldirgan holda Xitoy umumiy import hajmida 20,2 % ulushi bilan birinchi o`rinni egalladi.

O`zbekiston Respublikasi tomonidan importning jadal o`shishi tufayli Singapur (o`shish sur`ati o`tgan yilning shu davriga nisbatan 8,5 b.) va Eron (173,6 %) yirik import hamkor-davlatlar yigirmatalikga kirdi.

Tovarlar va xizmatlar importidagi yigirmata yirik hamkor-davlatlar

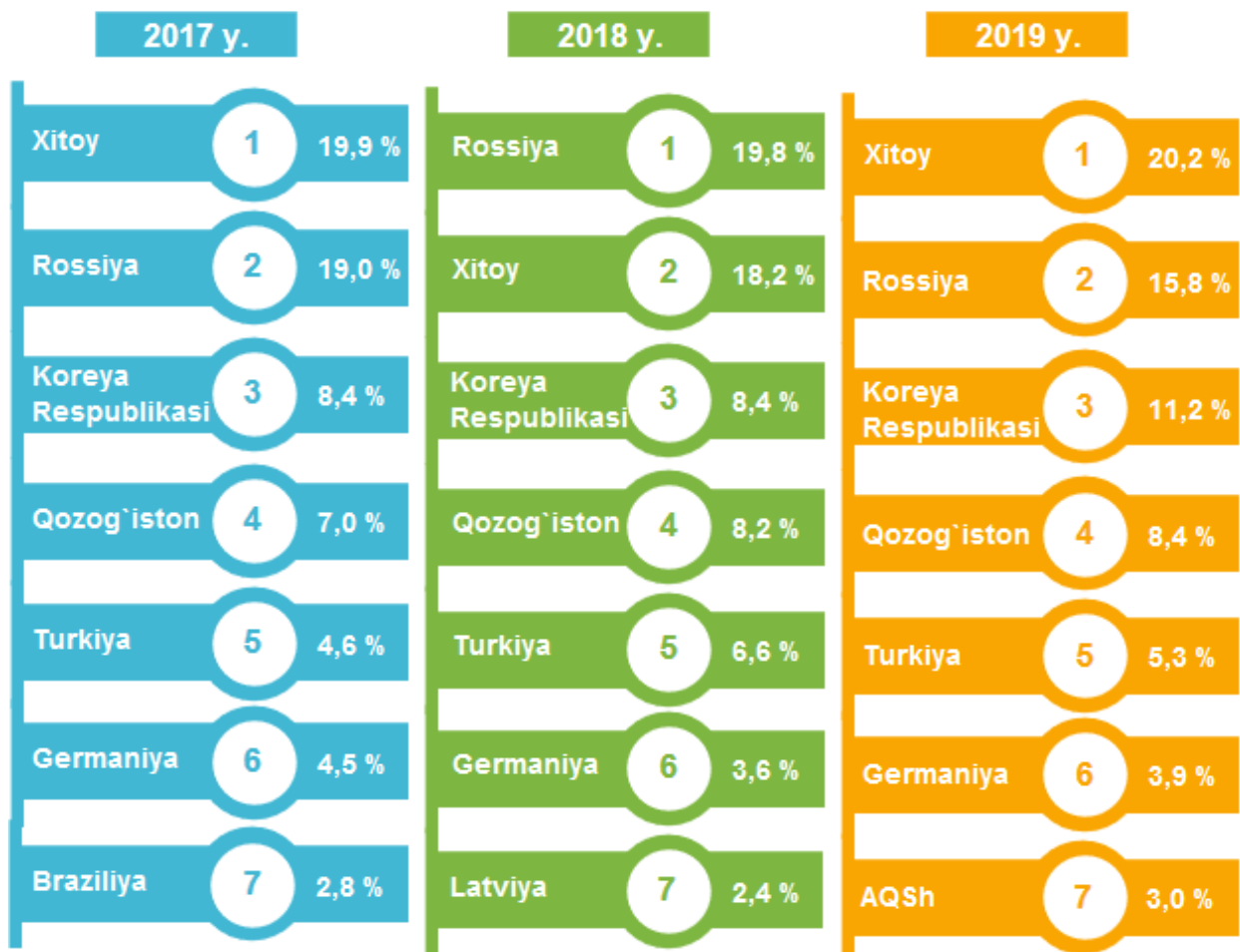
(yanvar-avgust)

Davlat nomi	mln. AQSH dollari		o`shish sur`ati, %		o`rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Xitoy	2193,5	3228,3	120,2	147,2	2	1
Rossiya	2379,3	2530,9	136,4	106,4	1	2
Koreya Respublikasi	1009,1	1788,4	131,7	177,2	3	3
Qozog`iston	981,6	1338,3	152,4	136,3	4	4
Turkiya	796,1	854,2	190,3	107,3	5	5
Germaniya	429,3	621,7	104,9	144,8	6	6
AQSh	276,9	475,1	186,9	171,6	8	7
Turkmaniston	113,2	302,3	155,4	267,0	15	8
Yaponiya	208,1	287,2	226,1	138,0	11	9
Litva	172,3	282,4	98,6	163,9	12	10
Italiya	161,2	251,6	152,6	156,1	14	11
Latviya	288,2	243,6	223,4	84,5	7	12
Hindiston	166,6	221,3	81,5	132,8	13	13
Belarus	228,8	209,8	352,6	91,7	9	14
Ukraina	227,0	171,6	202,7	75,6	10	15
Eron	77,1	133,9	216,7	173,6	22	16

Davlat nomi	mln. AQSH dollari		o`lish sur`ati, %		o`rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Shveysariya	103,0	116,3	97,3	113,0	17	17
Tojikiston	106,2	107,9	295,7	101,6	16	18
Singapur	12,0	102,5	186,8	850,9	41	19
Fransiya	77,8	95,8	96,7	123,1	20	20

Respublika importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi

(yanvar-avgust)

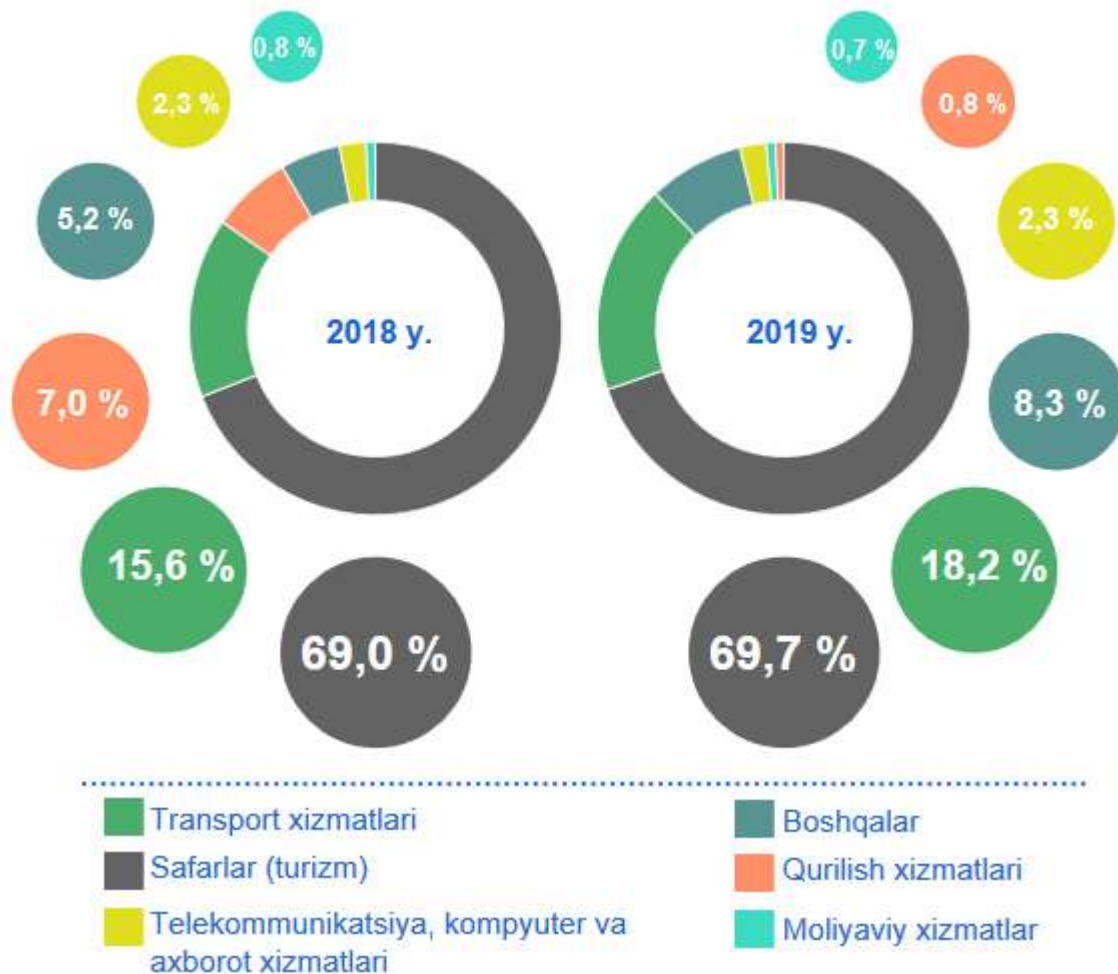

2019-yilning yanvar-avgust oyida respublikaga 149 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan.

Shulardan 7 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Koreya Respublikasi, Qozog'iston, Turkiya, Germaniya va AQSh hamkor davlatlaridan jami import hajmi 10 836,8 mln. AQSh dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 67,9 % ini tashkil qiladi.

Xizmatlar importi tarkibi

(yanvar-avgust, ulushi %)

Xizmatlar importi hajmi 1 581,5 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 9,9 % ini tashkil etdi va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 7,8 % ga oshgan. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi safarlar (turizm xizmatlari), transport xizmatlari, telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari hamda moliyaviy xizmatlardan iborat bo'ldi.

Qurilish materiallari importi

2019-yilning yanvar-avgust oylari mobaynida 877,6 mln. AQSh dollari miqdorida qurilish materiallari importi amalga oshirildi. Bu ko`rsatkich 2018-yilning mos davriga nisbatan 16,2 % ga o`sb, umumiy import hajmining 5,5 % ini tashkil qildi.

Import qilingan qurilish materiallari tarkibidan yog`och va yog`och mahsulotlari (45,8 %), sement (13,7 %), shisha va shisha buyumlar (4,7 %) hamda asbest (2,2 %) asosiy ulushni egallagan.

Qurilish materiallari importi

(yanvar-avgust, 2019 y.)

Qurilish materiallari importi

.....
import hajmi 877,6 mln. AQSh dollari
jami import tarkibidagi ulushi 5,5 %

Yog`och va yog`och mahsulotlari

.....
import hajmi 401,7 mln. AQSh dollari
jami import tarkibidagi ulushi 45,8 %

Sement

.....
import hajmi 120,3 mln. AQSh dollari
jami import tarkibidagi ulushi 13,7 %

Shisha va shisha mahsulotlari

.....
import hajmi 41,1 mln. AQSh dollari
jami import tarkibidagi ulushi 4,7 %

Asbest

.....
import hajmi 19,6 mln. AQSh dollari
jami import tarkibidagi ulushi 2,2 %

Yuqoridagi infografikadan ko'rinib turibdiki, 2019-yilning yanvar-avgust oyida qurilish materiallari import hajmi 2018-yilning mos davriga nisbatan sezilarli darajada oshgan. Qurilish materiallari importi hajmining o'sishiga yurtimizda olib borilayotgan bunyodkorlik, xususan, keng ko'lamdagi qurilish-rekonstruktsiya ishlarini amalga oshirilishi sabab bo'lmoqda.

Qurilish materiallari importi dinamikasi

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

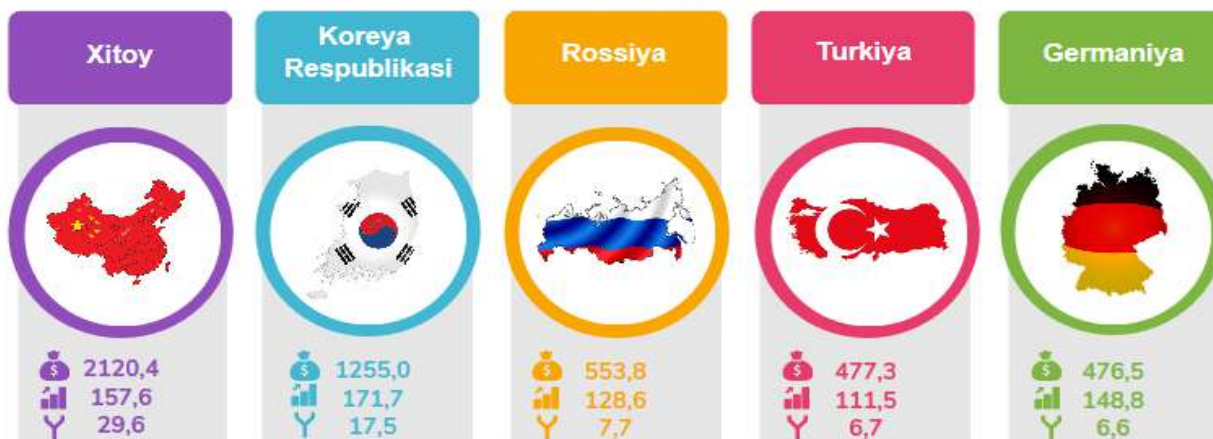
	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Sement	13,6	101,7	120,3
Yog'och va og'och mahsulotlari	297,7	402,4	401,7
Asbest	20,9	32,7	19,6
Shisha va shisha buyumlar	26,0	32,3	41,1

Shu o'rinda ta'kidlash lozimki, davlatimiz tomonidan qurilish mahsulotlari importi o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarini ishlab chiqarish hamda ichki bozorni sifatli va arzon qurilish materiallari bilan ta'minlash bo'yicha bir qator islohotlar amalga oshirilmoqda.

Yuqorida qayd etib o'tilganidek, import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashina va asbob-uskunalar hamda kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar asosan qaysi davlatlardan respublikamizga olib kirilayotganligi quyidagi jadvallardan ko'rish mumkin.

Mashina va asbob-uskunalar import qilingan asosiy hamkor davlatlar

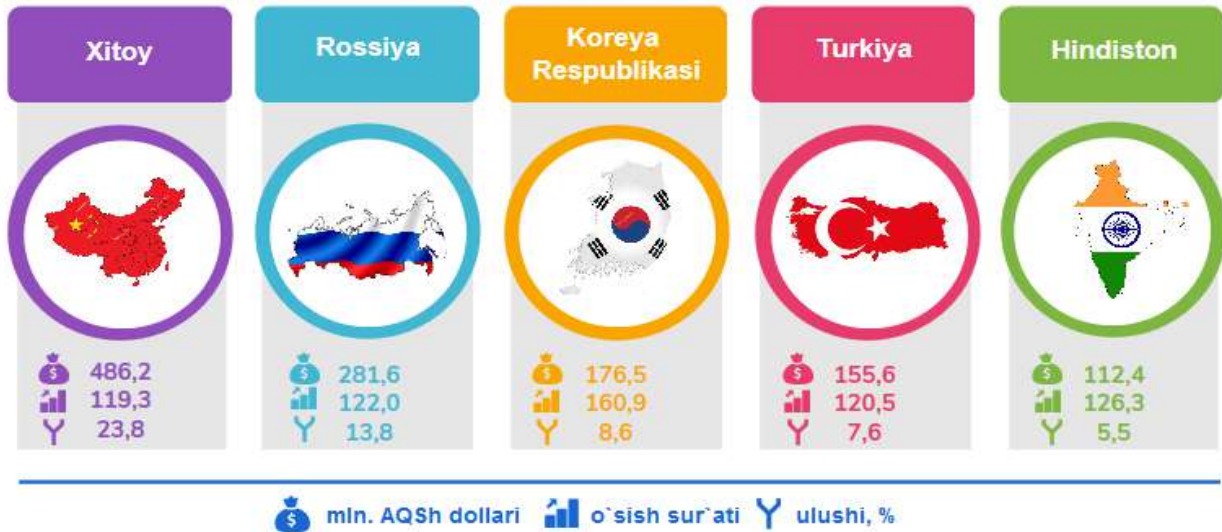
(yanvar-avgust, 2019 y.)

mln. AQSh dollari
 o'sish sur'ati
 ulushi, %

Kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar import qilingan asosiy hamkor davlatlar

(yanvar-avgust, 2019 y.)

Yurtimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi boshqarmasi
Tel.:71-230-80-42 (43)**